

**Acte de lliurament de la medalla d'honor del Parlament
a la senyora Montserrat Trueta i Llacuna**

Í N D E X

Lliurament

de la medalla d'honor del Parlament, en la categoria d'or,
a la senyora Montserrat Trueta i Llacuna (p. 3)

Lliurament de la medalla d'honor del Parlament, en la categoria d'or, a la senyora Montserrat Trueta i Llacuna

La moderadora (en off)

Benvinguts al Parlament de Catalunya. Senyores i senyors, comença l'acte de lliurament de la medalla d'honor del Parlament de Catalunya, en la categoria d'or, a la senyora Montserrat Trueta i Llacuna.

Té la paraula la senyora Imma Folchi, oficiala major del Parlament de Catalunya.

L'oficiala major

«La Mesa del Parlament, en sessió tinguda el dia 2 de setembre de 2004, per unanimitat dels seus membres i a proposta del president, ha acordat d'atorgar la medalla d'honor del Parlament, en la categoria d'or, a la senyora Montserrat Trueta i Llacuna pel seu treball en la millora de la qualitat de vida de les persones amb síndrome de Down i per la seva contribució a la integració social dels qui pateixen discapacitat psíquica.

»Palau del Parlament, 2 de setembre de 2004.

»Signat, Anna Miranda, secretària primera; Ernest Benach, president del Parlament.»

(*Aplaudiments.*)

La moderadora (en off)

Té ara la paraula el senyor Antoni Bassas per a glossar la figura de la senyora Montserrat Trueta i Llacuna.

El Sr. Antoni Bassas

Molt honorable senyor president del Parlament, senyora Montserrat Trueta, senyores i senyors, cap a finals d'estiu vaig rebre la trucada del president del Parlament per informar-me que la cambra atorgava la medalla d'or a la senyora Montserrat Trueta i per demanar-me si volia acceptar l'encàrrec de glossar la figura de l'homenatjada en l'acte de lliurament. Vaig contestar de seguida que sí per l'honor que em fa el president, que agraeixo, però, sobretot, pel sentiment d'admiració i de simpatia que desperta la figura de Montserrat Trueta, que estic segur que molts dels presents compartim.

Montserrat Trueta va néixer a Barcelona l'any del primer Estatut, el de Núria, el 1932. Tot just ha fet quatre anys quan esclata la Guerra Civil i és enviada a Itàlia juntament amb la seva germana. No veurà el seu pare durant tota la guerra i la seva mare només un cop, un Nadal. La derrota de la República portarà la família Trueta, ara tots junts, a l'exili, concretament a França. Sense temps de refer-se de la tragèdia nacional, esclata la Segona Guerra Mundial.

De França estant, el doctor Josep Trueta és reiteradament requerit a Anglaterra perquè ensenyi als hospitals el tractament de les ferides obertes de guerra de què és descobridor. Estem parlant d'una eminència mèdica que no té lloc a l'Espanya dels vencedors. El seu magisteri és, però, ràpidament reconegut a l'estranger, amb una oferta irrefutable: la Universitat d'Oxford

demana al doctor Trueta que es quedi a Anglaterra definitivament.

La Montserrat encara no té deu anys i ja canvia de país per tercera vegada. Torna a viure en un país en guerra. I tot i que Oxford mai no és bombardejada pels alemanys, les imatges pròximes dels nens ferits, orfes o desplaçats lluny dels seus pares la impressionaran per sempre més. Montserrat Trueta passarà la seva infància a Anglaterra i fins i tot estudiarà a Oxford el primer curs de biologia.

Casa del seu pare es converteix en una mena d'ambaixada catalana per als catalans que viuen o passen per Anglaterra. Com aquell qui diu no hi ha dia que el matrimoni Trueta no prengui el te amb algun convidat. Normalment, la Montserrat és l'encarregada de servir el te, sempre que no se n'escapoleixi, com va passar una tarda de començament dels 50, en què la seva mare va lamentar que no hagués aparegut precisament aquell dia que havien vingut els germans Miquel i Ramon Trias. «Tan guapo el Ramon», sembla que li va dir. Però, en fi, el que ha de passar acaba passant, i el 1954 Ramon Trias Fargas i Montserrat Trueta van casar-se a Oxford i van venir a viure a Catalunya.

A partir d'aquell moment l'esperaven les obligacions familiars, d'esposa, de mare, i els compromisos socials que, per raó del seu cercle de relacions i l'activitat primer professional i després política del seu marit, li corresponien.

I en certa forma i amb aquests trets, així s'haurien pogut resumir els detalls més importants de la seva biografia, com la de tantes altres dones del segle xx. Una dona que va néixer sent la filla del doctor Trueta i va fer-se gran com l'esposa d'en Trias Fargas. Estic segur que ella n'està orgullosa, d'haver estat la filla d'un i l'esposa de l'altre, que ho porta com qui porta un títol, però això sol no l'hauria dut aquest vespre fins a aquest acte. Aquí va passar –com recorda Lluís Llach a la cançó *Un núvol blanc*– que tots «som actors a voltes, espectadors a voltes, senzillament i com si res la vida ens dóna i pren papers». I a la Montserrat Trueta li havien d'assignar encara un dels papers més importants de la seva vida, curiosament, un paper que tornava a definir-se amb relació a un home: el paper de mare de l'Andy Trias. Però aquest cop aquest atzar no es podia resumir en una línia més en la seva biografia, sinó que havia de ser l'impuls per una de les tasques més rellevants que, en matèria d'atenció als discapacitats, s'hagi tirat endavant a la Catalunya de l'últim quart de segle xx. I això que a la primeria aquell naixement no va ser, precisament, un impuls, sinó més aviat una ensopegada duríssima.

Potser el llinatge familiar de la senyora Trueta va fer algunes coses més fàcils, més passadores, certament. Però, més enllà de la nostra posició social, tots som persones. El naixement d'un fill amb síndrome de Down va ser també un cop per a la família Trias Trueta, especialment per als homes de la família. Va costar molt d'encarar el problema, gairebé ni se sabia com explicar-ho als altres fills, en Toni, la Cati, la Mireia. Un ambient d'ensorrament personal i desorientació, perquè, a més a més, l'Andy, quan ja té dos mesos,

encara no ha pogut anar a casa, afectat d'una cardiopatia comuna als nens amb les seves característiques cromosòmiques. Els germans el van a veure a l'hospital a través del vidre d'un niu d'infants. Veuen tot de nens rosadets, l'únic amb senyals visibles que alguna cosa no marxa és el seu germà. No veuen contents els pares, fins que un dia la Cati diu a la mare una frase que la família no ha oblidat mai: «Mare, per què no anem a buscar el nen si és el nostre germà?» Una frase que desencadena la determinació de buscar per a l'Andy un horitzó que no es veu des de la Catalunya de 1972, una nova frontera que sembla impossible d'atènyer i que té un nom: integració.

La Montserrat Trueta ha sentit parlar de l'estimulació precoç, ha sentit dir que a Estats Units la practiquen, i allà s'emporta l'Andy, convertit en una mena de conillet d'Índies de totes les tècniques que la família Trias, primer, i la Fundació, després, posaran en pràctica. Són els anys del «si algun dia caminés, jo ja estaria contenta», i després del «si parlés...», i després del «si tingués amics...» i després del «si anés sol pel carrer...» Inimaginable encara «si algun dia treballés...» o molt menys inimaginable encara el «si algun dia s'emancipés...».

L'Andy ja té dotze anys i naturalment ja camina, ja parla, ja té amics. Montserrat Trueta decideix que tot allò que està fent progressar el seu fill ha de poder ser compartit per més nens i nenes, i amb l'inestimable col·laboració de Ramon Trias Fargas, que s'ocupa de tot el bastiment jurídic i de posar en tensió tota l'extensa xarxa de contactes que poden donar un cop de mà, neix la Fundació Catalana Síndrome de Down el 1984. D'aquí a pocs dies en farà vint anys.

Montserrat Trueta ha vist funcionar algunes institucions i no està segura que el model de voluntariat sigui suficient, té una idea nova, molt ambiciosa, perfeccionista com és: calen professionals de psicologia, de la medicina. I comença a buscar-ne i a contractar-ne. I aquella dona modesta, tímida, però molt segura d'ella mateixa, comença a moure cel i terra, és a dir, butxaques que l'ajudin a sostenir la Fundació; comença l'època que la senyora Trueta confessa als seus íntims que li sap greu pels seus amics, que té la impressió que al final s'amagaran, perquè sempre els està demanant ajuda. Però no tot és un problema de diners. Montserrat Trueta s'adona que si vol dirigir una fundació estarà rodejada d'especialistes, que lògicament en sabran més que ella, però és ella la que ha de prendre l'última decisió. No s'ho pensa dues vegades i amb cinquanta anys es matricula a la Facultat de Psicologia de la Universitat de Barcelona. La diferència d'edat amb la resta de la classe convertirà la Montserrat en una mena de padrina de la promoció, que l'ajudarà en tot. Cinc anys després, la llicenciada Montserrat Trueta ja és una psicòloga a les reunions de la Fundació; una psicòloga a les reunions, una mare que aconsella altres mares i pares, una ensobradora de cartes per Nadal, una buscadora de recursos sota les pedres, l'ambaixadora de la Fundació Catalana per tot el món, la diplomàtica que saluda reis i presidents, perfeccionista, exigent, detallista, amb una gran mà esquerra, sempre amb el lema «no deixis per demà el que puguis fer avui». Té algun defecte, és clar, com quan diu: «Després d'això ja no farem res més, aquí acabem, mai més un esforç com aquest.» Mentida, al

cap de cinc minuts truca per dir que ha tingut una idea nova.

Ho sento, senyora Trueta, però ja veu que els periodistes quan ens posem a investigar som terribles.

La Fundació Catalana Síndrome de Down ha estat una font constant de maldecaps, d'enrabiades, però també d'alegries profundes, perquè han estat alegries compartides amb molts pares i amb molts nens. Després d'aquella batzegada inicial, les compensacions personals que la Fundació ha proporcionat han posat en evidència, com passa tantes vegades a la vida, que tot el sucre era al final de la tassa i que, en conseqüència, com deia el mestre Pompeu Fabra, no s'ha d'abandonar mai la tasca ni l'esperança.

Les idees d'integració que Montserrat Trueta tenia fa trenta anys són avui de comuna acceptació a tot el món: la integració, és a dir, fer valdre la persona i aconseguir el respecte per les seves capacitats. Tot això fa que la Fundació Catalana Síndrome de Down sigui referència europea. Només cal una ullada a la pàgina web per adonar-se de com són de constants les sol·licituds d'informació que arriben de tots els racons de Catalunya, d'Espanya i del món, especialment d'Amèrica del Sud:

Veus en off

«—Voldria saber totes les limitacions que pot tenir un afectat de síndrome de Down, quines activitats són capaçes de fer i quines no podran fer mai?»

«—Jo diria que cada nen té unes limitacions diferents. Per exemple, l'Aida, la meua filla, va a l'escola i fa quart de bàsica. Per tant, pot distingir colors, sumar i restar, multiplicar o llegir i escriure i jugar amb altres nens.»

«—M'agradaria saber què és el que passa realment quan un nen o una nena acaba l'ensenyament de primària i ha de passar a l'ESO. Sé que moltes escoles suggereixen als pares i les mares que llavors és el moment de matricular els seus fills en una escola d'educació especial.»

«—Em dic Cristina i tinc una germana amb síndrome de Down. La veritat és que la integració és molt difícil, i no per culpa dels nens amb síndrome de Down, sinó per culpa de la societat en què vivim. La meua germana està integrada des de la guarderia. Si la família, juntament amb els professionals, es posen d'acord per ajudar el desenvolupament d'aquests nens, no hi ha d'haver cap problema.»

«—Me llamo Yolanda y soy madre de dos niños mellizos de dieciséis meses, uno de los cuales, Joan, tiene síndrome de Down. Hace apenas dos meses fue operado de una insuficiencia mitral severa y ante la imposibilidad de reparar dicha válvula se sustituyó por una prótesis mecánica. Me gustaría saber si hay algún otro niño con este tipo de prótesis y sobretodo cuál es su calidad de vida.»

«—Jo també tinc bessons, un d'ells, en Joel, té la síndrome de Down i ha estat operat d'una CIF per hipertensió pulmonar als quatre mesos. Tot va anar bé. Escriu-me per veure a quins metges has anat i poder compartir informació sobre el fet de tenir bessons i que un tingui la síndrome de Down.»

«—Tinc una filla amb síndrome de Down, ara té dos mesos, hem començat el programa de salut al centre mèdic de la Fundació. Com que vivim a Reus, cada cop que hem d'anar a Barcelona he de fer festa a la feina. M'agradaria saber si a algú li passa un cas similar.»

«—Jo em trobo en un cas semblant i em plantejo el mateix dubte. Tinc una preciositat de cinc mesos i anem un cop la setmana al centre d'estimulació precoç de la comarca. Ara no tinc problema, perquè estic de baixa, però quan comenci a treballar... Algú sap si hi ha algun permís oficial?»

I segueixen consultes sobre feines, sobre pisos, sobre enamoraments, sobre relacions íntimes. Les sollicituds d'ajuda són constants; les feines dels professionals i els voluntaris que els atenen també. I són constants perquè la Fundació ha esdevingut una eina insubstituïble en el suport a les famílies i a les persones amb síndrome de Down en el camí cap a la seva més plena integració, que assoleix el seu més alt nivell amb l'emancipació.

Avui el Parlament de Catalunya reconeix, amb la més alta distinció, una senyora de Barcelona, una dona senzilla, perquè és sabut allò de «importa poc si es pinta un quadre, s'escriu un poema o es modela una estàtua; l'empremta d'una mà mestra és la senzillesa.»

Moltes felicitats, senyora Trueta. I a vostès, moltes gràcies.

(Aplaudiments.)

La moderadora (en off)

I després d'aquesta glossa, arriba el moment més solemne: el president del Parlament de Catalunya imposa la medalla d'honor, en la categoria d'or, a la senyora Montserrat Trueta i Llacuna.

(Aplaudiments.)

Tot seguit, la senyora Montserrat Trueta ens dirigirà unes paraules.

La Sra. Montserrat Trueta i Llacuna

Molt honorable president del Parlament, membres de la Mesa, autoritats, amics, és amb profunda emoció que rebo aquest gran honor que m'atorgeu avui aquí, en el Parlament del meu país, Catalunya. Moltes gràcies, és un honor que mai em podia haver imaginat, i l'entenc com un honor compartit amb moltes persones, sense les quals avui no seria aquí.

Gràcies, Antoni Bassas, per la magnífica presentació amb la qual m'has realment honorat, però molt i molt. Moltes gràcies.

Crec que la infantesa és l'etapa de la vida en què hom construeix els esquemes propis de valors. Des de molt aviat a la meua vida he estat molt afectada pel sofriment i la injustícia quan incideix en els infants, potser perquè jo mateixa als quatre anys vaig patir el que pels meus pares va ser allunyar-me de les bombes, però que jo vaig viure com un abandonament durant tota la Guerra Civil.

Més tard, a Anglaterra, vaig conèixer amb tota naturalitat a la mateixa classe amb una nena que anava amb

cadira de rodes durant nou anys. També vaig estar present quan el meu pare adaptava cames i braços per als nens afectats per la talidomida. Aquesta experiència em va servir per acostar-me a aquestes persones sense cap tipus de problema.

No és estrany, doncs, que quan va néixer el meu darrer fill, després del primer moment, aviat m'endinsés en el que no ha deixat de ser per mi una vida plena de reptes i, al mateix temps, plena de satisfaccions. Quan va néixer el meu fill fa quasi trenta-dos anys i ens varen donar el diagnòstic de la síndrome de Down, a la pregunta de què podíem fer per ajudar-lo, ens varen donar unes respostes molt negatives. En aquella època, les persones amb síndrome de Down o es tancaven a casa o bé s'ingressaven en una institució o hospital. Com és natural, vam caure en una situació de desolació.

La síndrome de Down es coneixia ben poc. Hi havia uns estereotips tals que el diagnòstic condemnava tota esperança. A la cerca d'informació no vam tenir sort i la bibliografia que es trobava a les biblioteques no va fer més que desorientar-nos encara més. Des del primer moment no em vaig voler resignar. Vàrem acceptar el diagnòstic, però no pas el pronòstic. I ens vam trobar davant d'un repte que havíem d'afrontar. De moment, la cerca d'ajuda i assessorament va ser inútil. L'únic consol va ser trobar altres pares i adonar-nos que no estàvem sols.

Finalment, al cap de dos anys, a través del meu pare, vam tenir la sort de trobar un centre pilot experimental per a infants amb la síndrome de Down que tot just s'havia inaugurat, amb resultats molt positius, a la Universitat de Washington, a Seattle, als Estats Units. Posats en contacte amb la directora, la doctora Dimitriev, immediatament vam rebre programes i suggeriments que vam trobar molt útils. Al cap de poc temps, vaig fer una visita al centre pilot, i com que em va impressionar molt, em vaig adonar que tota aquesta informació no ens la podíem quedar per a nosaltres sols. I per això vaig invitar la doctora Dimitriev a Barcelona a impartir una sèrie de cinc seminaris, espaiats en dos anys. Els seminaris es van pensar, més que res, per donar a conèixer als professionals i als pares del nostre país la seva experiència i els seus mètodes d'actuació.

L'any 1978, des d'una associació de pares, vaig tenir l'oportunitat d'engegar un servei que es deia Educació i estimulació precoç per a nens amb síndrome de Down. El meu fill no va gaudir mai d'aquest servei, perquè ja tenia sis anys, però per ell vam seguir els programes de la Universitat de Washington a casa, amb els seus germans i l'educadora Carmen Xifré.

L'any 1984, juntament amb un grup de pares i professionals, Ramon Trias Fargas i jo vam crear la Fundació Catalana Síndrome de Down. La principal intenció en aquell moment era que els pares amb nadons amb la síndrome de Down poguessin trobar un lloc d'acollida on rebre suport, informació i una atenció primerenca. Al cap de poc temps van anar sorgint altres centres, i aviat la Generalitat va ser pionera a tot l'Estat espanyol en sectoritzar els serveis d'atenció primerenca a tot Catalunya.

Des de molt al començament de la vida del meu fill em vaig adonar que havíem de prendre una important decisió que es presenta a tots els pares. Havíem de triar entre dues possibilitats ben diferenciades –la decisió que prendríem marcaria el futur nostre i, sobretot, el futur del nostre fill: Un, podfem fer que el nostre fill depengués de nosaltres tota la vida i nosaltres ho decidíem tot per ell o, dos, podíem intentar que pogués arribar a viure una vida al més independent possible, on ell pogués participar i prendre les seves decisions. La decisió no és fàcil, la sobreprotecció i el camí protegit sembla el més tranquil·litzador per als pares, però no ajuda que el nen creixi, bloqueja les oportunitats i farà que el fill no progressi. Si la decisió és treballar per aconseguir la màxima independència possible, encara que no és mai massa tard, és millor començar ben aviat i seguir un camí que no és gens fàcil. Els pares han d'arriscar-se, demostrar confiança en el fill i expressar sempre expectatives positives, promoure l'autoestima, facilitar el desenvolupament de la seva pròpia identitat i ajudar-lo a definir el seu propi projecte de vida. A més a més, no s'ha d'infantilitzar, s'ha de permetre que prengui certes decisions, que manifesti el seu desig, que sàpiga triar, tenint cura del fill sempre, però facilitant-ne el distanciament, per tal d'afavorir-ne el creixement.

A nosaltres la decisió no ens va costar gens, vam triar la segona opció. I amb ajut i assessorament continuus, la seva voluntat, que en va tenir molta, i les seves capacitats, que en té moltes, i la sort de tenir la possibilitat que el noi estigués inclòs sempre en entitats ordinàries, l'escola, els escoltes, el treball en empreses ordinàries..., ell anava avançant. El meu fill conjuntament amb altres joves a la Fundació ens anaven ensenyant el camí; camí que moltes vegades després adoptàvem a la Fundació per als nois i noies més joves. Al mateix temps, els professionals anaven posant en marxa projectes pioners per al nostre país.

En tot el procés de desenvolupament de la persona, la Fundació intenta trobar estratègies per tal d'acompanyar les persones amb la síndrome de Down en aquest recorregut, promovent l'estudi, la recerca en el camp de la medicina, la psicologia, la pedagogia i l'àrea social, i divulgant la seva experiència i informació. La filosofia que roman a la base de la nostra actuació és una qüestió que considerem de drets humans i es fruit del nostre convenciment que les persones amb la síndrome de Down, com moltes altres persones amb dificultats d'aprenentatge, tenen unes capacitats inherents i el dret a rebre els recursos adequats a les seves necessitats individuals, per tal de poder optimitzar el seu desenvolupament personal.

La síndrome de Down, alteració genètica amb coneguts trets físics, traïx moltes vegades la intenció de la persona de fer-se valer i acceptar socialment. Es coneix de lluny. I fins i tot ha estat durant molts anys l'emblema dels discapacitats intel·lectuals en general. Això els dificulta molt la vida.

Des dels seus inicis, la Fundació no ha volgut crear mai infraestructures on col·locar les persones amb discapacitat, sinó que es limita a fer de pont i abona la inclu-

sió en tots els àmbits –familiar, escolar, laboral i social– de les persones amb discapacitat intel·lectual, amb el doble convenciment que, d'una banda, la persona amb discapacitat necessita referents de normalitat per portar a terme el seu desenvolupament emocional i, de l'altra, que solament amb el coneixement i la convivència amb persones amb discapacitat la societat en general estarà preparada per acceptar la seva inclusió com un fet natural.

Justament aquest any que la Fundació compleix els vint anys, entenc aquest honor que m'atorgeu avui més aviat com un reconeixement a la tasca de la Fundació. I, per tant –com he dit abans–, aquest és un honor que comparteixo amb moltes persones, amb les empreses, les administracions i els amics que ens tenen confiança, i sense l'ajuda dels quals res s'hauria pogut fer. Aquí voldria demanar excuses a aquelles persones que he abordat de vegades amb massa insistència, sobretot en la cerca de recursos econòmics. Però, com que sóc tosuda, no puc prometre que no els torni a abordar; encara queda molt per fer, desgraciadament.

Vull compartir aquest honor amb els pares i els familiars que col·laboren aportant iniciatives i entusiasme, amb els professionals de la Fundació que treballen amb eficàcia, posant la ciència, la recerca, l'estudi i la divulgació en primer terme, amb Ramon Trias Fargas, impulsor de la Llei d'integració social del minusvàlid, que sempre em va donar suport, i a través de qui vaig trobar unes facilitats que potser altres persones que estaven en la mateixa lluita no van trobar, amb la Carmen Xifré; amb la Cati Trias, que ha donat un important impuls a la Fundació des que n'és la directora, i amb els meus altres fills, Toni i Mireia, que sempre m'han donat suport. Però, sobretot, vull compartir aquest honor amb les mateixes persones amb la síndrome de Down i altres discapacitats intel·lectuals, que són els que ens empenyen i els que ens demostren que tot val la pena.

Ara hi ha una generació d'adults que són un exemple i que han obert moltes portes: la Rosa, la Maria, la Jenni, en Carles, en Paco i podria continuar una llista molt i molt llarga. Moltes treballen en empreses ordinàries. I, a més –i ara si em permeteu tornaré a parlar del meu fill, encara que no és l'únic–, el meu fill dintre del programa pioner Me'n vaig a casa, de la Fundació, viu des de fa tres anys amb la seva dona, la Mònica, en el seu pis, gestionant la seva pròpia llar cada vegada amb menys suport de l'equip del programa. Estic molt orgullosa d'ells. Sense ells potser mai no hauria conegut aquest món ni aquesta realitat.

Gràcies a totes les persones que m'heu acompanyat en aquest apassionant recorregut; gràcies a tots vosaltres per estar avui aquí; gràcies, president, una altra vegada, per aquest gran honor que m'heu fet avui.

Moltes gràcies.

(Aplaudiments forts i perllongats.)

La moderadora (en off)

I després d'aquest moment tan emotiu, té la paraula el molt honorable senyor Ernest Benach i Pascual, president del Parlament de Catalunya.

El president

Senyora Montserrat Trueta, distingits membres de la Mesa del Parlament de Catalunya, senyores diputades, senyors diputats, molt honorables antics presidents del Parlament, autoritats, senyores, senyors, senyor Bassas, com a president del Parlament de Catalunya permetin-me d'entrada, i abans de res, agrair a tots vostès l'assistència a aquest acte de lliurament de la medalla d'honor de la nostra institució, en la categoria d'or, a la senyora Montserrat Trueta. La seva trajectòria personal, en què ressalta el seu treball i dedicació a favor de la integració social de les persones amb disminució psíquica, i en especial el seu esforç per avançar en la millora de la qualitat de vida de les persones amb síndrome de Down la fan digna mereixedora de la distinció que avui se li atorga.

La medalla d'or –com vostès saben– del Parlament de Catalunya no fa molt de temps que hi és, però sí que voldria recordar les persones a qui ha estat lliurada. Va ser, la primera, al reverend Desmond Tutu, després al pare jesuïta Miquel Batllori, a títol pòstum també se li va concedir al senyor Ernest Lluch, el senyor Francesc Vendrell va ser el següent distingit i, finalment, l'illustre músic senyor Jordi Savall va tenir la darrera.

Amb aquesta medalla fem avui un reconeixement explícit a la senyora Montserrat Trueta, però, de fet –com ella mateixa ens ha dit–, és també un reconeixement a la tasca de moltes persones que comparteixen l'objectiu d'aconseguir que les persones amb dificultats socials, mèdiques, a les seves famílies puguin viure amb la major normalitat possible.

Les institucions, els polítics treballem per posar les bases de la Catalunya del segle XXI, per donar respostes a les demandes i a les necessitats de les persones, però qui construeix, qui fa aquesta Catalunya del segle XXI són totes les catalanes i els catalans cada dia, amb els seus gestos, amb les seves accions, amb la seva feina. Montserrat Trueta forma part, doncs, de l'activa societat civil catalana, sempre solidària, que fa del nostre un poble de diàleg i cooperació, sempre a favor dels drets individuals, dels drets col·lectius, cercant la igualtat. I tanmateix, moltes vegades, curiosament, hem hagut de sentir la injusta acusació que som insolidaris com a país, com a nació. Coneixent tantes i tantes realitats que conviuen a Catalunya em pregunto: qui pot gosar dir que som insolidaris? El poble de Catalunya és dialogant, és solidari per definició. Ho remarco amb veu alta i clara, que tothom ho sàpiga: el poble de Catalunya és bàsicament un poble solidari.

Catalunya es dibuixa i es dissenya amb el nou Estatut, amb lleis, amb polítiques públiques, però es fa també amb l'empenta de catalanes i catalans com la senyora Montserrat Trueta, que ens ensenya i recorden que podem viure en un món millor, en una Catalunya més justa i que ens fan sentir orgull de la nostra gent; ho repeteixo: sentir orgull. I això està bé. No ens hem d'avergonyar en absolut d'estar orgullosos de la nostra gent, del que fa aquesta gent, del que es fa al nostre país; per tant, d'estar orgullosos de la nostra nació, perquè la nació és, sobretot, la seva gent. I aquesta empenta ens porta a parar atenció i a donar suport a

determinades situacions socials o personals i, al mateix temps, ens ha de fer veure també que cal confiar en la capacitat i l'esforç de tothom, de totes les persones, sense distincions.

Si persones com la senyora Montserrat Trueta, per tant, representen l'esperit solidari i compromès del poble català, si la societat catalana dedica temps, esforços i preocupacions a ajudar a combatre els efectes plurals d'una societat injusta que molts cops ens impedeix gaudir d'una vida digna i plena, sempre hi ha aquella pregunta òbvia: Estem tots plegats a l'alçada? Hi està l'Administració? Fem prou? La mateixa societat des del punt de vista individual de cadascú de nosaltres... estem a l'alçada? Tot no és culpa de l'Administració, és clar. Segurament que abans hem sentit algun exemple que ens hauria de fer reflexionar al respecte.

Vivim en un estat del benestar que és millorable, que ens cal adaptar a les noves necessitats socials i demogràfiques, però que també fa un servei imprescindible, destacat, per tal de resoldre els nostres problemes de salut, per tal d'ajudar-nos a combatre les situacions de complexitat social que pateixen els nostres conciutadans, fent-ne atenció mèdica, psicològica, investigant; un estat del benestar que ha de donar més facilitats als familiars per tenir cura de les persones amb problemes de dependència, que ha de permetre, cada cop més, conciliar la vida laboral amb les necessitats personals i familiars. És clar que només amb paraules no s'arreglen les coses, cal per sobre de tot actuar dia a dia, de manera constant, vetllar perquè els desitjos, les paraules que avui s'han dit aquí, totes, siguin realitat cada dia.

Aquest objectiu té el suport de la Catalunya viva i solidària, que empeny una societat civil amatent als problemes de les persones. És aquesta Catalunya, són persones que tiren endavant projectes com la Fundació Catalana Síndrome de Down, i tantes altres entitats com aquesta, les que feu costat, les que des de l'experiència compartida ajudeu els afectats, ajudeu també els seus familiars, els seus propers; els ajudeu a viure millor. Les malalties, les discapacitats, les situacions de dependència exigeixen la implicació de tothom: demanen recursos públics, demanen temps, demanen molt d'afecte, demanen fer costat.

Confio, doncs, que l'atorgament de la medalla d'honor del Parlament a Montserrat Trueta serveixi també d'altaveu per recordar que encara queda molta feina per fer; feina legislativa, que hem de fer aquí al Parlament, per descomptat; feina governamental, que els diferents executius han de tirar endavant, però també feina social i des del punt de vista laboral.

Tenim tots plegats un repte; un repte que podem compartir com a societat activa i avançada. Catalunya és un territori, Catalunya són uns paisatges, però, sobretot, és un conjunt de persones amb una manera de veure i viure la vida, amb una manera d'entendre el món. Tots plegats, tots vostès, poden fer molt per aquest país, la senyora Montserrat Trueta n'és un exemple. Avui, doncs, no em puc estar de felicitar-la per l'atorgament d'aquesta medalla, però, sobretot, agrair-li la seva imensa tasca, un agraïment que s'ha de fer extensiu als

que avui també senten reconeguda la seva feina, i encoratjar-los a seguir endavant, a no defallir, a cercar els suports, els recursos i els instruments que calguin per ajudar a fer del nostre un país on les persones visquin millor, on les persones visquin més lliures en tots els sentits. Vostè ho ha dit fa un moment: Tot val la pena. Saben que al seu costat també tenen el Parlament de Catalunya; un parlament que volem que sigui de tots i de totes amb les portes ben obertes.

L'enhorabona i moltes gràcies.

(Aplaudiments.)

La moderadora (en *off*)

Acabats els parlaments, la mezzosoprano Anna Tobella, el baríton Carles Daza i la pianista Olga Kharitonina, joves intèrprets dels Conservatori del Liceu, ens ofereixen el recital amb què es clou de manera solemne aquest acte de lliurament de la medalla d'honor del Parlament, en la categoria d'or, a la senyora Montserrat Trueta i Llacuna.

Felicitats a la guardonada, i a tots vostès, gràcies per la seva assistència.

(Aplaudiments.)